

De vasculitisstaf neemt **stysteemziekten** onder de loep

dr. Jens Van Praet & dr. Hans Van Der Meersch

dienst Inwendige Ziekten
campus Sint-Jan

Voorbeelden van zeldzame systeemziekten:

- **Systeemlupus**
- **Systeemsclerose**
- **Dermatomyositis en polymyositis**
- **Vasculitiden** (arteriitis temporalis, ANCA-geassocieerde vasculitis, ...)
- **Amyloïdose**
- **Sarcoïdose**
- **IgG4-gerelateerde ziekte**

CONTACT

Polikliniek Algemene Inwendige Ziekten
Route 315
t: 050 45 23 10

Meer info beschikbaar in de azlink-app

Stysteemziekten zijn veelal zeldzame aandoeningen, waarvan de presentatie een grote diversiteit vertoont. Omdat ze bovendien verschillende organen aantasten en zowel qua diagnose als behandeling een uitdaging vormen, koos campus Sint-Jan voor de multidisciplinaire aanpak ervan in een maandelijkse vasculitisstaf.

De benaming systeemziekten omvat een heterogene groep aandoeningen die zich laten kenmerken door de aantasting van verschillende organen. De meeste varianten voldoen aan de definitie van een zeldzame ziekte (zie kader). Door de lage prevalentie en de diversiteit in de presentatie vormen systeemziekten een uitdagende pathologie, zowel qua diagnostiek als qua therapie. Omdat quasi iedere arts-specialist ermee in aanraking komt, kan één enkel orgaanspecialisme deze ziektebeelden niet 'claimen'. De specialist van het meest aangetaste orgaan treedt doorgaans op als de behandelende arts, maar omdat de (sub)klinische betrokkenheid van verschillende organen een rol speelt bij de keuze van de juiste therapie, hebben patiënten toch vaak baat bij een multidisciplinaire aanpak van hun ziektebeeld. Vandaar dat campus Sint-Jan midden 2015 overging tot de organisatie van een maandelijkse vasculitisstaf.

Stysteempathologie

Hoewel bijna ieder orgaan aangetast kan zijn door een systeemziekte, zijn bepaalde organen preferentieel betrokken. Zo komen pathologieën van de gewrichten, de longen, de huid, de nieren en het zenuwstelsel het meest frequent voor. Orgaanschade kan optreden door verschillende mechanismen, waaronder een inflammatoire reactie (zoals bij synovitis), overmatige aanmaak van collageen (zoals bij interstitieel longlijden ten gevolge van systeemsclerose), depositie van abnormale eiwitten (zoals bij amyloïdose) en vasculitis, een ontsteking van de bloedvaten met secundaire

ischemie (zoals bij darmischemie ten gevolge van polyarteritis nodosa). Soms zijn serologische markers zoals antinucleaire antilichamen, serum amyloid A, antineutrofiële cytoplasmatische antilichamen of cryoglobulines aanwezig. Vaak is voor de definitieve diagnose een biopsie van een aangetast orgaan vereist. Om de ziekteactiviteit op te volgen kan het handig zijn om geavanceerde beeldvormingstechnieken, zoals PET-CT, in te schakelen (zie figuur).

Multidisciplinaire benadering

Om de aanwezige expertise met betrekking tot systeemziekten in het AZ Sint-Jan Brugge-Oostende AV te bundelen, opteerde het ziekenhuis ervoor om patiënten met een zeldzaam en/of complex ziektebeeld eenmaal per maand multidisciplinair te bespreken. Op deze stafvergadering zijn artsen van de diensten Pneumologie, Inwendige Ziekten, Reumatologie, Huidziekten, Laboratoriumgeneeskunde en Pathologische Anatomie aanwezig (zie foto). Naar analogie met het multidisciplinair oncologisch consult overlopen deze artsen gezamenlijk kliniek, laboratoriumafwijkingen, radiologie en pathologie, en bespreken ze een behandelingsplan. Alle deelnemers ervaren dit als een bijzonder nuttig overleg. Vooralnog gebeurde de aanmelding van patiënten door de behandelende arts van een van de deelnemende disciplines. De ambitie leeft om de vasculitisstaf op termijn te verruimen naar andere ziekenhuizen die wensen deel te nemen, bijvoorbeeld door overleg via teleconferentie.

Op de maandelijkse vasculitisstaf zijn artsen van de diensten Pneumologie, Inwendige Ziekten, Reumatologie, Huidziekten, Laboratoriumgeneeskunde en Pathologische Anatomie aanwezig.